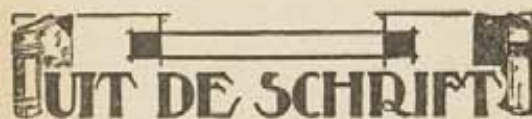

geleerd op blz. 24, wel op andere wijze, maar in denzelfden geest. Daar wordt gezegd, dat de eerste doopvraag zoo is geformuleerd, dat de nietverkooren doopelingen er niet in begrepen zijn, en dat dezer doop geen doop in volen zin is, en dat er dus twee doopen zijn, een z.g.n. „volle” doop, en niet-volle doop. De eerste is dan die van hen, welke dat iets „waaraan de zaligheid onlosmakelijk is verbonden” deelachtig zijn. De ander is die der overigen, eene menscheijke besprenging met water, zonder Goddelijke toezegging: Ik ben uw God, gij zijt Mijn kind, wandel voor Mijn aangezicht en wees oprecht. Geen ouder, geen kind heeft aan zulk een doop iets, totdat de betreffende weet, dat dat kind uitverkoren en wedergeboren is. Daarmee valt de waarde en beteekenis van den doop hunner kinderen voor de ouders geheel weg, want wie kan van een ander, ook van zijn kind, ooit stellig weten, dat hij wedergeboren is? En voor de uitverkoren kinderen valt die waarde en beteekenis van hun doop weg, zoolang zij nog niet, en telkens wanneer zij weer niet, stellig de zekerheid hunner verkiezing en wedergeboorte verkregen hebben, bezitten. En voor de anderen heeft hun doop al heel weinig beteekenis.

Dat is de leer van dit Praeadvies. En dat is dus de leer der Synodes van 1942 en 1943 e.v.j. Want al mag deze laatste Synode niet verantwoordelijk zijn voor elk woord in dit Praeadvies, deze leer raakt de hoofdzaak. Aan hare aansprakelijkheid voor haar kan deze Synode zich niet onttrekken, nu zij na behandeling dit Praeadvies verzenden deed aan kerkeraden en bezwaarden ter onderwijzing en terechtwijzing. En volgens dit Praeadvies, en dus ook volgens deze Synode, is dat de leer van het door de Synode van 1942 uit de verklaring van 1905 overgenomen zinnetje, en aldus, volgens haar, de leer der verklaring van 1905.

Wij weten niet, wie van de kinderen der gemeente of geloovigen, uitverkoren en wedergeboren zijn, en wie dat iets deelachtig zijn, „waaraan de zaligheid onlosmakelijk is verbonden”. Dan blijft er niets over, wil men den kinderdoop handhaven, dan te doopen op eene veronderstelling. Maar met die menscheijke veronderstelling valt dan ook alle zekerheid weg, wordt alles op losse schroeven gezet, verliest de doopsbediening haar ratio, haar goeden zin, kan die niet meer tot vasten troost dienen voor de ouders, noch voor de kinderen, zoolang zij niet overtuigd zijn uitverkooren, wedergeboren te wezen en stellig zalig te zullen worden. En moeten en kunnen zij die overtuiging bekomen buiten den doop om, dan valt daarmee voor hen de noodzakelijkheid van den doop weg. Wat zij buiten hun doop om verkrijgen kunnen en moeten, behoeven wij uit hun doop niet meer te zoeken.

(Wordt vervolgd.)

UIT DE SCHRIFT

Toledooth-openbaring in de ontmoeting van Abraham en Melchizedek.

II.

En Melchizedek, de Koning van Salem, bracht brood en wijn; deze nu was een priester van God, den Allerhoogste, en hij zegende hem..... En hij (Abraham) gaf hem de tienden van alles.

Gen. 14:18, 19a, 20b.

Maar dan — dan komt de openbaring, de evangelische, tussenbeide. Zij doet eensklaps zien, dat oorlog- en volkenrecht een ander is dan verbonds- en belofterecht. Dat de in wereldschen zin verstaane autarkie, die den zelfvoldanen, bij eigen kracht zwerenden mensch in en door zich zelf genoegzaam verklaart, en anders is dan de kerkelijke, de verbonds-autarkie, die ons wel „genoeg” laat hebben, doch dan alles, krachtens genade, en in het bezit van gegeven goed, dat ons niet door eigen arm gewerd, doch ons toegewezen door dien God, die zelf ons Heil wil zijn, en ons Schild, en ons Loon? Ja, maar „in Hem”, niet „in ons”.

Scherp komt die tegenstelling uit in de feiten, die na Abrahams zegepraal volgen. Volgens oorlog- en volkenrecht danken al die potentates van die buurt, uit de Jordaanstreek, dus hun troon aan Abraham. Wiens zwaard een Koning bevrijdt, dien maakt die Koning zich los van al. Behoudt zoo'n vorst zijn troon en titel, goed, — hij dankt ze toch aan den overwinnaar, die met zijn zwaard hem de garantie schiep van verdere heerschappij. Diensvolgens komt reeds de Koning van Sodom Abra-

ham tegemoet om hem officieel dank te zeggen. Het treffen heeft plaats in het dal Sjaweh, het latere Koningsdal, bekend uit Abrahams geschiedenis (2 Sam. 18:18). Het gebaar is wel sprekend genoegzame: het is een niet diplomatieke diplomatenbelijdenis, een publieke erkenning van Abrahams machtspositie. Zijne Majesteit spreekt daarmee openlijk uit, dat de behaalde buit rechtens Abraham toekomt, ja, dat zelfs de gevangenen, alleen als Abraham zulks verkiest, onder zijn scepter kunnen terugkeeren.

En dan verschijnt daar in het dal Sjaweh ook nog zoo'n ander vorst uit de omgeving op het appel: Melchizedek. Ook hij woont in de Jordaanstreek, in het hartje van het door de Elamieten en hun geallieerden bedreigde, doch door Abraham bevrijde gebied. Vlak in de buurt is zijn residentie Salem. Ook hij is dus naar oorlogsrecht Abrahams vazal geworden, — wat zal hij zonder Abraham nog in te brengen hebben?

Twee koningen, Abraham, — en ze komen U officieel hulden. Welnu, herinnert U Uw Genesis, Uw toledooth, denk aan de U gedane beloften! Ga vrijmoedig op een voetstuk staan, laat beide vorsten voor U knielen, sta op, strek de armen in zegende gebaar, en zeg: Ontvangt den zegen van Abraham en van Abrahams God. Victorie: Abraham won op al Uw fronten!

Maar eer Abraham de armen ter zegening zou willen opheffen, dan zegt God: Strek die armen, Abraham, laat ze zinken, en stap van Uw voetstuk af. Laat niet knielen, maar kniel. Want uw geboorte bepaalt niet — na volkenrecht — uw verhooring, doch uw verkiezing — naar Goddelijk behagen — bepaalt uw geboorte. Tot alle Koningen en kandidaten voor het koningschap, tot alle farao's, en wie er op willen lijken, spreekt God Almachtig, „Juist hietoe heb ik U verwekt (doen toetreden), opdat ik aan U mijn kracht betoonde, en opdat Mijn naam over de gansche aarde verkondigd worde” (Kon. 9:17; vgl. Ex. 9:16). Dat zegt Hij tot de gevestigde Koningen, maar ook tot de kandidaten van het koningschap. Tot de kwade en de goede. Tot dien van Sodom, waar de doodswalm hangt, en tot dien van Salem, waar een altaar staat voor den allerhoogsten God. En ook tot Abraham. Hij is Koning en Vader (koningen zullen uit hen voortkomen); hij is koningsreder; hij is, zou men zeggen: Salems patroon, koning der koningen.

Ja, maar zie hier toch maar de nuchtere feiten: die andere, die is koning. Die Melchizedek. En die andere denkt er niet aan voor Abraham in 't stof te knielen. Want hij is behalve koning ook priester. In één persoon vereenigt hij deze twee functies, die Abraham nooit verwerven zal, en die zijn kinderen nooit zullen mogen combineren. Een man met een ambtelijke glorie, zei juist, dat Abraham tot in verre geslachten er niet naar laten kan. Laat straks Saul, de eerste Koning uit Abrahams kinderen, 't eens overnemen, Melchizedek naar de kroon steken door een combinatie van koningschap en priesterschap: hij zal aanstonds verworpen worden. Laat Davids zonen 't probeeren. Gods wraakwaard zal onder hen huishouden. Laat Jerobeam een imitatie ervan geven, — een profeet zal tegen hem uitvaren. Maar hier is Melchizedek; bij de gratie Gods koning en ook priester.

Bij de gratie Gods. Zijne Majesteit. Zijne Excellentie. Bij de gratie Gods. Want wie is die Melchizedek eigenlijk? Heeft hij soms een Genesis als Abraham, om op te bogen? Kan men zijn toledooth nagaan? Staan achter hem de geleerden van zon, maan en sterren, en van de grooten der geschiedenis? Is zijn genealogie een schitterend verhaal van sterren aan de volkerenhemel? Neen, hij is om zoo te zeggen: uit openbaringshistorisch oogpunt een parvenu. Steek maar weer den sleutel van Hebr. 7 in het slot van Genesis 14: daar staat met zoveel woorden: hij heeft geen vader, moeder of geslachtsregister. Geen genealogie, geen toledooth, geen genesis, die God de moeite van schrijven waard gekeurd heeft. Tegenover Abraham die in het boek Genesis voorkomt als bekroning der „zeven” (en dus rijpe, rustgevende) toledooth, komt deze Melchizedek voor, als de toledoothloze. Geen vader, geen moeder, geen genealogie: in het kadaster van de wereld een onbekende. Zon, maan en sterren, de loop van de natuur, heeft naar hem niet heen-gewezen, geen begin der dagen heeft hij, ook geen einde des levens (Hebr. 7 vers 3).

Een wonder-mensch dus? En in zooverre, wegens boven-natuurlijke genesis dan misschien grooter nog dan Abraham.

Och, neen. Dat niet. De man heeft een vader als ieder en een moeder: hij is op zekerden dag geboren, en zal ook eenmaal sterven. De woorden van Hebr. 7 zijn immers geen uittreksel uit een biografische statistiek, en behelzen evenmin een verklaring, dat de burgerlijke stand van Salem in dit geval incompetent was in het verstrekken van gegevens.

Ze geven echter een openbaringshistorische kwalificatie van Melchizedeks ambtelijke positie in het koninkrijk der hemelen. Alle latere koningen uit Abraham moeten straks hun vader en moeder kunnen aanwijzen: Ze moeten van „adel” zijn, en wettige afstamming kunnen aanwijzen. Anders hebben ze binnen den openbaringskring geen recht-van-meesprenken: dan zijn ze „onbekend” bij Jahwe: ga weg van Mij, Ik heb u nooit gekend. Bij hen moeten vader en moeder wettelijk bekend en wettig erkend zijn, zal de zoon krachtens in Israël geldend recht de erfopvolging dragen. Van de priesters geldt straks hetzelfde. Ook bij hen behooren vader en moeder in rechte lijn aanwijsbaar te zijn; anders is ook de priester niets meer dan huurling, „onbekend” bij het altaar en bij den God daarvan.

Maar zie hier nu een priester-koning, drager van twee ambten, die zich door geen genealogie kan legitimeeren. Hij kruist ons pad, d.w.z. het kerkpad, maar zonder persoonsbewijs. De openbaringshistorie verklaart zijn vader en moeder voor zich indifferent: die komen er niet op aan. Zijn biografie, van tusschen „begin” en „einde” der dagen haar materiaal verzamelande, heeft aan den Geest van Christus, die tevoren naar Petrus' woord de schrijvers van het Oude Verbond, ook den schrijver van het boek Genesis, den schrijver dus van Abrahams genesis-toledooth tendentieuze, immers met Abrahams-tendenz, en zoo met Christus-tendenz liet schrijven, geen enkel gegeven te leveren. Het eenige, wat dien

Geest-de-genesis-van-Abraham-Christus interesseert, uit die biografie, wel te verstaan, is het feit van heden: dat die koning-priester-parvenu vandaag in zijn dubbele ambt staat voor God, en dat Abraham, met al zijn Victorieroep, en met heel zijn genesis-toledooth, geen priester is, en geen koning, en ambtelijk onder Melchizedek staat. Vast, die Melchizedek? ja, ja, naar oorlogs- en naar volkenrecht. Maar Abrahams God hangt daarvan niet af: Hij maakt „wat nieuws” op aarde, met eigen recht en eigen ordening. En daarin betoont Hij zich de vrij-machtige Souverein: „niemand neemt zichzelf de eere aan”, de eere van priester-koning.

Vrijmachtig. Die vrij-macht Gods laat zich ook hierin zien, dat Melchizedek priester heel van den allerhoogsten God. Diezelfde God, dien Abraham dient, en die Abrahams wegen geleid heeft tot hertoe, hem met bondsbeloften roepende, en uit-zonderende, diezelfde God is het, die zich ook van Melchizedek laat dienen. Eer Abraham een altaar van eigen constructie centraal maken kan, heeft Melchizedek, de naamloze, de vader- en moederloze, de anonyms in openbaringshistorischen zin, zulk een centraal altaar. Konings-macht beschermt het; en zoo zeker als Melchizedek's kroon van Abraham afhankelijk geworden is, zoo zeker is het ook Melchizedek's altaar geworden naar volkenrecht. Doch evenmin als Abraham op zijn victorie-dag tot „Koning der koningen” uitgeroepen wordt, of zelfs maar tot „leider” in politiek zin, evenmin wordt hij heden te Salem ingehaald en aldaar geaccepteerd als jure suo pontifex maximus, d.w.z. als opperpriester in den totalitair machtskring, krachtens wettig verkregen bevoegdheid, krachtens militair en dus ook religie-beschermende, altaar-bewarende toeprestatie. Niet Abraham zal te Salem heden het offer celebreren, want Melchizedek zal op zijn verkregen priesterrechten blijven staan. En Abraham blijft tentbewoner (Hebr. 11 vers 9) hij wordt geen paleisbewoner. Er wordt vandaag niemand verdronen, er is geen enkele opschuiving van macht, geen subalternering volgt op de zege, Abraham blijft vóór de poort van Sodom en ook van Salem staan: zijn kinderen zullen straks Salem binnentrekken, maar hij laat het terzijde liggen, gelijk het hem doet.

En heel die plaats- en rangorde-bepaling voltrekt zich nu ter overstaan van Abrahams eigen God. Niet bij Abraham, wel bij Melchizedek is er in cultischen zin een „aanspraakplaats” van Gods heiligheid. Melchizedek immers is niet, zoals Abraham, „particulier persoon” doch priester van „God den Allerhoogste”. Niet maar van een afgod, doch van den levenden God, den Eenen, die Abraham geroepen heeft, die zon, maan en sterren, wat daar, tot op Abraham toe, eerder volgt, geschapen heeft, en die zich niet schaamt door Abraham (vers 22) en door Melchizedek (vers 20) met denzelfden naam te laten noemen en belijden.

Misschien is dat wel de grootste deemoediging op den dag van Abrahams victorie. Want nu schijnt, om zoo te zeggen, niet alleen de geboorte geschiedenis, doch ook de vroomheidsgeschiedenis van Abraham in Gods oog indifferent te zijn, van nul en geener waarde, voor het toewijzen van passagebiljetten voor het verkeer op den openbarings-heerweg. Men kan dit verkeer verkrijgen langs den weg van hevige inspanning, men kan 't ook verkrijgen zonder die.

Let maar weer op, hoe beider religieus rapport er uitziet.

Abraham kan dat rapport frank en vrij vertoonen. Er staat op: deze man is vertrokken uit zijn land en maag-schap, op goddelijk bevel, heeft, met z'n vader eerst Ur der Chaldeëen, en daarna nu zonder vader, Hara, zijn eerste dus en ook zijn tweede vaderland verlaten, heeft dus tweemaal een separatie beleefd en is van wege de zonde in zijn omgeving in duidelijke doeleantie geweest. Hij heeft de roeping Gods geloofd, zijn vaders huiselijks leven door die roeping, en door dit zijn geloof vrijmoedig laten beheerschen. (Hand. 7 vers 2 en 3). En dus de separatie ook daar helpen voltrekken. Van de zondigheid der omgeving, die hij verlaten moest, is hij zich scherp bewust geweest: de destijds „reeds belangrijke cultuur-ontwikkeling” van Ur was immers heidensch; en de roeping van 's Heeren wege was daarom ook een af-verkiezende, en af-zonderende roeping geweest. Zoo had Abraham de sterke stad Ur, die een soort van kleinere zondvloed had weten te trotseeren, en die reeds vóór Babel cultuurcentrum geworden was, bewust verlaten, en had, om aan de separeerende roeping Gods getrouw te zijn, den langen pelgrimstocht afgelegd, die hem van halverwege tusschen Bagdad en de Perzische golf tot Kanaän gevoerd had. „Scheid u af, scheid u af, en heb geen gemeenschap met haar werken, gij, Mijn volk”.

Maar wat wil nu daár tegenover deze Melchizedek? Van eenige religieuze afscheiding, van een pelgrimage, is voor wat hem betreft, ons niets bekend. Hij heeft een „aanspraakplaats” van Gods heiligheid in Salem, het latere Jeruzalem, en derhalve: midden in een puur heidensch omgeving. Zoo gruwelijk is daar in Kanaän de afgoderij, dat Abraham voor Izaak later geen vrouw vandaar krijgen durft (Gen. 24 vers 3): het heilige zaad zou daardoor verontreinigd zijn geworden, en is dus z.i. op zichzelf aangewezen. Niettemin laat de zelfde God, die Abraham tot afscheiding noopt, zich van Salem uit door Melchizedek aanroepen en vereeren. Het zal heel wat voeten in aarde hebben, eer later Abrahams kinderen, David, Salomo, te Salem een altaar, met daarom heen een tempel mogen bouwen voor God, den Allerhoogste. Maar deze Melchizedek heeft zijn altaar reeds, en blijkbaar wordt het als legaal aangemerkt in den hemel: een Abels-altaar in Kains land. Vele eeuwen vóór dat van Abrahams kinderen iemand — 't was misschien in den tijd der Makkabeen — in psalm 76 jubelden van: „God is in Juda bekend, in Salem stond zijn tent”, kan Melchizedek betuigen: „God is in Kanaän bekend, in Salem staat Zijn tent”. — en Abraham mag in deze omgeving heden hospiteeren: hij is, o Heer, een vreemd ling hier beneen, straks vertrekt hij weer: particuliere persoon. De stad, die Abrahams kinderen later veroveren moeten, om er een altaar te bouwen voor Abrahams God, is thans reeds zulk een altaar rijk, en dat zonder eenigen strijd. Abrahams zwaard heeft hem beschermd, maar

in Salem voor de...
Ja, zom...
zijn eerste...
demaan...
Hebreeën...
Van Vree...
dat is de...
dek(gerec...
dentie. W...
heerschap...
sche fant...
riteit van...
rechtig...
zinvol...
in hun...
den war...
wij met...
opereerd...
Galaten...
in het a...
ditmaal...
heids(zede...
draagt, u...
Koning, c...
en wiens...
heids(zede...
Doch d...
doch ver...
tegen Jo...
Christus...
beeld Ja...
en van v...
ningen v...
troon zit...
en beiden...
aangenom...
vers 3).
Christus...
wordt de...
worsteling...
voet gelo...
Melchi-z...
27). Ik zal...
op Melchi...
ken die u...
van Salem...
zegen ova...
diens type...
in een m...
opgericht...
gehoorza...
van psalm...
er psalmes...
de zegen...
Melchized...
schap in...
als het in...
den onder...
verlaan...
maakt aan...
van Christ...
10 vers 2...
vloekt, wi...
Neen, h...
genaam is...
niet aan d...
van Zede...
der konin...
Melchi-z...
aan te n...
den naam...
sociëer...
(Jozua 9...
zoon, Chri...
vrijmoedig...
stilaan, g...
Voor hem...
ook van...
dag des...
De opre...
vers 13) is

OP

In de

Geheel...
wanneer...
onvoorste...
van plan...
mannen...
en cultur...
en alomv...
den leve...
Christus...
lichtkring...
worden r...
gemaakt...
heerlijkin...
den getoc...
daartegen...
ondergaan...
glanzend...
lichtgloed...
O neen